

ніл'но, нэл'эм etc. Spre deosebire de limba literară și de alte graiuri ucrainene, adeseori *l* epentetic lipsește la Benea: лóв'їа (лóв'їе), л'ўб'їа (л'ўб'їе), лóм'їа (лóм'їе). În schimb, uneori *l* epentetic apare în cuvinte care în limba literară nu cunosc fenomenul: голубл'їа, здорóвл'а ș.a.

N-am putut identifica prezența lui *l* semipalatal, despre care vorbesc J. Ziłyński și I. Pătruț.

§ 13. După cum s-a putut vedea din analiza rapidă a unor consoane din graiul ucrainean de la Benea, influența limbii române în acest compartiment este neînsemnată. Ca și în alte graiuri slave de pe teritoriul țării noastre, influența românească se resimte mai ales în materie de vocabular.

Constatările noastre concordă, așadar, cu cele la care au ajuns alți cercetători ai graiurilor huțule: „N-am găsit, după cum se vede, — afirmă I. Pătruț —, nici o trăsătură caracteristică fonetică străină limbii ucrainene. Influențele străine, dintre care cea românească e mai accentuată, destul de însemnate în domeniul lexical, n-au alterat sistemul fonetic, ucrainean, al graiului huțul”¹. Prin urmare, studierea graiurilor slave prezintă importanță mai ales pentru fonetica și dialectologia istorică a limbilor respective. În vocabular, în sintaxă influența românească este, în schimb, evidentă și trebuie studiată în toată întinderea.

§ 14. Lexicul graiurilor slave de la noi își revendică dreptul de a fi cercetat în monografiile speciale, de felul celor preconizate recent de R. I. Avanesov și V. G. Orlova pentru dialectele velicoruse². Alături de elementul slav, trebuie urmărit și cel românesc sau de alte origini. În materie de vocabular influența românească asupra graiurilor ucrainene e destul de veche. Astfel, I. Pankevici³ menționează exemple ca май „дуже” < rom. *mai*⁴ și сокотять „стережуть” < rom. *a socoti*, pătrunse în graiurile ucrainene în sec. XVII—XVIII, iar D. Scheludko — încă în sec. XIII—XIV⁵. Unele din aceste cuvinte au ieșit din uz, o dată cu rînduilele vechi: пражїна < *prăjină* (la ucrainenii din Benea cu *ă* trecut la *a*, fenomen caracteristic și graiurilor rusești, căci nici ele nu posedă fonemul), фáлча < *falce* și н'їефáлча (semiîmprumut) etc.

§ 15. Elementele de vocabular notate de noi la Benea vor fi clasificate pe părți de vorbire. Vom insista însă mai mult asupra *substantivelor*, la care chiar dacă n-am făcut rubrici aparte, am avut totuși în vedere și o anumită clasificare pe grupe semantice. De cele mai multe ori însă am păstrat în expunerea materialului ordinea din chestionar (programă). Dintre diversele denumiri folosite în dialectele ucrainene pentru a desemna „curtea”: садїба, грунт, об'їїст'а, де'їр etc., la Benea am înregistrat numai ultimul termen.

Pentru „casă” se folosește cuvîntul хáма (uneori д'їм)). Denumirile хїжа, халїна și уоспóда nu se întîlnesc.

Cu sensul „вогонь, вогнище” este utilizat termenul вáтра de origine românească.

¹ *Op. cit.*, p. 80.

² În articolul *К очередным задачам русской диалектологии*, „Материалы и исследования по русской диалектологии”, vol. I, Moscova, 1959, p. 5.

³ În studiul precitat, p. 178.

⁴ Asupra valorilor gramaticale, al căror purtător *mai* este, vezi studiul lui G. Ivănescu, *Din sintaxa propozițiilor exclamative*, în vol. *Omagiu lui Iorgu Iordan cu prilejul împlinirii a 70 de ani*, București, 1958, p. 449, nota 2. În legătură cu acest cuvînt în graiurile lipovenești, vezi articolul lui E. Vrabie, „Romanoslavica”, vol. IV, p. 122.

⁵ Vezi și I. Pătruț, *op. cit.*, p. 11, nota 8.